

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними
викривачами, в Головному управлінні Держгеокадастру
у Львівській області

I. Загальні положення

Ці Методичні рекомендації підготовлено з метою належної організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон) в Головному управлінні Держгеокадастру у Львівській області (далі – Головне управління) та передбачають послідовність дій особи, що має намір повідомити інформацію про корупцію, та інструменти захисту викривача.

Викривач - фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону (далі - корупційне правопорушення), вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Одним із способів отримання інформації для реалізації цілей та завдань Закону є повідомлення викривача про можливі факти корупційних правопорушень, якщо така інформація:

- 1) містить фактичні дані, зокрема про обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка вчинила правопорушення;
- 2) є достовірною, на переконання викривача;
- 3) стала відома викривача у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання або участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Головне управління забезпечує умови для повідомлень про порушення вимог Закону, внесеними викривачами.

Повідомлення про порушення вимог Закону може бути здійснене викривачем без зазначення авторства (анонімно) або із зазначенням авторства.

Анонімне повідомлення про порушення вимог Закону підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.

Повідомлення із зазначенням авторства має містити фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення, які можуть бути перевірені.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог Закону керівник Головного управління вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення інформує спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

Перелік встановлених Законом вимог, заборон та обмежень, порушення яких є корупційним або пов'язаним з корупцією правопорушенням, наведено у додатку 1 до Методичних рекомендацій.

Для визначення спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції, якого необхідно повідомити про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, слід керуватися додатком 2 до цих Методичних рекомендацій, в якому наведено перелік корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, за які законом встановлено кримінальну та адміністративну відповідальність, визначено підслідність кримінальних правопорушень, а також які посадові особи мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення.

Розгляд повідомлень про порушення вимог Закону здійснює Сектор запобігання та виявлення корупції Головного управління (далі - Сектор).

II. Засади та принципи організації роботи з повідомленнями

Організація роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону в Головному управлінні заснована на таких засадах:

- 1) знання та обізнаність: інформування про можливість подати повідомлення та повноваження Головного управління щодо його розгляду;
- 2) доступність: забезпечення безперешкодного доступу для подання повідомлення, процес подання таких повідомлень має бути зручним;
- 3) довіра: інформування про виконання державних гарантій захисту викривачів;
- 4) відповідальність: забезпечення керівництвом Головного управління роботи з повідомленнями;
- 5) ефективність: реагування на випадки порушення вимог Закону;
- 6) прозорість: інформування викривачів про те, як розглядаються їхні повідомлення;
- 7) аналіз та вивчення: систематичний перегляд і коригування організації роботи з повідомленнями.

Принципи організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону:

- 1) добросовісність: поведінка посадових осіб Головного управління має відповідати вимогам Закону та загальноновизнаним етичним нормам;

2) захист прав викривачів: посадові особи Головного управління, які мають доступ до повідомлень, повинні розуміти ризики для викривачів, пов'язані з поданням повідомлення, а також подальшим встановленням фактів порушення вимог Закону;

3) конфіденційність: у процесі збору, використання та збереження інформації посадові особи Головного управління повинні виконувати вимоги законодавства щодо нерозголошення інформації про викривача;

4) зворотній зв'язок: підтримувати зв'язок з викривачем, навіть якщо повідомлення надане анонімно;

5) неупередженість: повідомлення слід розглядати по суті та без жодних упереджень, які можуть виникати у результаті попередніх контактів викривача з Головним управлінням;

6) об'єктивність: одержаній при розгляді повідомлення інформації має бути дана повна та об'єктивна оцінка;

7) рівність: слід забезпечити однакове ставлення до всіх викривачів, незалежно від віку, статі, національної приналежності, віросповідання тощо.

III. Організація роботи з повідомленнями

Організація роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону в Головному управлінні здійснюється відповідно до Законів України «Про запобігання корупції», «Про звернення громадян», Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 17 березня 2020 року № 102/20, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21 квітня 2020 за № 361/34644, Методичних рекомендацій щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами, в Головному управлінні.

1. Оприлюднення інформації

Відповідно до засад організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону, з метою забезпечення довіри викривачів Головне управління оприлюднює на офіційному вебсайті таку інформацію: хто може надати повідомлення; коли і яким чином може бути надане повідомлення; щодо чого може бути надане повідомлення; правові підстави надання повідомлення; уповноважений підрозділ, відповідальна за розгляд повідомлення; інформація про терміни розгляду повідомлення;

перелік гарантованих прав на захист, включаючи конфіденційність та анонімність;

спосіб отримання інформації стосовно прийнятого рішення щодо розгляду повідомлення, процедура його оскарження;

інформація про результати розгляду повідомлень викривачів; спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції, до яких може звернутися громадянин;

контактна інформація Головного управління, Сектору.

2. Канали для надання повідомлень

Викривач може повідомити про корупційне правопорушення використовуючи такі канали повідомлень в Головному управлінні.

Внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних правопорушень - способи захищеного та анонімного повідомлення інформації, яка повідомляється викривачем начальнику Головного управління або Сектору запобігання та виявлення корупції Головного управління, у якому викривач працює, проходить навчання або на замовлення якого виконує роботу.

На порталі Головного управління забезпечено функціонування внутрішнього каналу зв'язку для повідомлень про можливе вчинення працівниками Головного управління корупційних правопорушень, або інших порушень Закону «Повідомити про корупцію».

Зовнішні канали повідомлення про можливі факти корупційних правопорушень - шляхи повідомлення інформації викривачем через фізичних чи юридичних осіб, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо.

Регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних правопорушень - шляхи захищеного та анонімного повідомлення інформації викривачем до Держгеокадастру, Головного управління.

На сайтах Держгеокадастру та Головного управління розміщено банери «Повідомити про корупцію», які надають покрокові вказівки щодо подання повідомлення викривачем про вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень працівниками Головного управління. Повідомлення про порушення вимог Закону може бути як письмовим, так і усним.

Повідомлення може бути подано:

письмово з позначкою «Про корупцію» на адресу Держгеокадастру: вул. Народного Ополчення, 3, м. Київ, 03151; Головного управління за адресою 79019, м. Львів, пр. Чорновола, 4 у скриньку для кореспонденції Головного управління;

на особистому прийомі громадян керівником, працівниками Сектору; електронною поштою на адресу land@land.gov.ua; stopkor.lv@land.gov.ua, телефоном на безкоштовну «гарячу лінію» Держгеокадастру - 0 800 300 808 (понеділок - п'ятниця з 08.00 до 20.00).

Під час отримання повідомлення телефонним зв'язком або на особистому прийомі громадян керівником, працівниками Сектору використовується опитувальний лист для прийому повідомлень (додаток 3).

3. Процедури роботи із повідомленнями

Отримані повідомлення про корупцію, що надійшли від викривачів, реєструються в системі електронного документообігу «Автоматизована система управління документами ДОК ПРОФ 3».

Реєстрація повідомлення викривача про порушення вимог Закону є початком офіційного процесу роботи з повідомленням.

Зареєстроване повідомлення передається на розгляд до Сектору. Керівник Сектору визначає особу, відповідальну за розгляд повідомлення.

Робота з повідомленнями здійснюється відповідно до Схеми стандартної процедури розгляду таких повідомлень (додаток 4).

Анонімне повідомлення про порушення вимог Закону підлягає перевірці у строк не більше 15 днів від дня його отримання. Якщо у вказаний строк перевірити інформацію, що міститься в повідомленні, неможливо, керівник Головного управління продовжує строк розгляду повідомлення до 30 днів з дня його отримання.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог Закону службова особа вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Повідомлення із зазначенням авторства викривача.

Сторони та порядок перевірки:

1) у разі якщо отримана інформація про можливі факти корупційних правопорушень не належать до компетенції Головного управління, до якого вона надійшла, викривачу повідомляють про це у 3-денний строк без проведення попередньої перевірки із роз'ясненням щодо компетенції органу, уповноваженого на проведення перевірки або розслідування.

Однак у разі якщо отримана інформація стосується дій або бездіяльності начальника Головного управління, така інформація без проведення перевірки у 3-денний строк надсилається до Національного агентства;

2) якщо повідомлення належить до компетенції Головного управління, то здійснюється попередня перевірка інформації у строк не більше ніж 10 робочих днів.

За результатами попередньої перевірки службова особа, відповідальна за її проведення, приймає одне з таких рішень:

- призначення проведення внутрішньої (службової) перевірки або розслідування інформації у разі підтвердження фактів, викладених у повідомленні, або необхідності подальшого з'ясування їх достовірності;

- закрити провадження у разі не підтвердження фактів, викладених у повідомленні;

3) внутрішня (службова) перевірка або розслідування, які проводяться у строк не більше 30 днів з дня завершення попередньої перевірки.

Якщо у визначений строк перевірити інформацію неможливо, начальник Головного управління може подовжити строк перевірки або розслідування інформації до 45 днів, про що повідомляють викривача.

За результатами внутрішньої (службової) перевірки особа, відповідальна за її проведення, приймає одне з таких рішень:

- передати матеріали до органу досудового розслідування у разі встановлення ознак кримінального правопорушення або до інших органів, уповноважених реагувати на виявленні правопорушення.

Орган досудового розслідування або дізнання визначається з урахуванням правил підслідності, які передбачені у статті 216 Кримінально процесуального кодексу України.

До інших органів, яким можуть бути передані матеріали, належить Національне агентство (в частині адміністративних правопорушень, вчинених службовими особами, які займають відповідальне або особливо відповідальне становище) або Національна поліція (щодо адміністративних правопорушень, вчинених іншими особами);

- у межах компетенції вжиття заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства, інформацію стосовно яких повідомлено, про усунення виявлених порушень, причин та умов вчинення правопорушення, спричинених ними наслідків, а також про здійснення заходів щодо відновлення прав і законних інтересів осіб та відшкодування збитків, шкоди, завданої фізичним та юридичним особам внаслідок допущених порушень.

По кожному отриманому повідомленню формується відповідна справа.

4. Повноваження посадових осіб, залучених до роботи із повідомленнями

Працівники Сектору, які працюють з повідомленнями, повинні у своїй роботі дотримуватись професійних стандартів державного службовця та правил етичної поведінки, які наведені в розділі VI «Правила етичної поведінки» Закону: пріоритет державних інтересів, політична нейтральність, неупередженість, компетентність і ефективність, нерозголошення інформації, утримання від виконання незаконних рішень чи доручень та ін. Вказані засади добросовісної поведінки є обов'язковими для посадових осіб Головного управління на всіх етапах роботи з повідомленням від його отримання до прийняття рішення за результатами його перевірки.

Посадовим особам, залученим до процесу роботи з повідомленнями, забороняється розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, що міститься у повідомленні, а також будь-яку іншу інформацію, пов'язану з прийняттям та розглядом повідомлення, крім випадків, встановлених законом.

5. Відповідальність посадових осіб, залучених до роботи із повідомленнями

За неналежне виконання організації процесу роботи із повідомленнями про порушення вимог Закону, недотримання належної поведінки під час виконання функцій, передбачених цими Методичними рекомендаціями, посадові особи, залучені до процесу роботи з повідомленнями несуть дисциплінарну відповідальність відповідно до Закону України «Про державну службу».

*б. Контроль за додержанням встановлених вимог.
Оскарження рішень, дій, бездіяльності*

Контроль за додержанням визначених Головним управлінням вимог щодо роботи із повідомленнями про порушення вимог Закону здійснюється шляхом: перевірки своєчасності розгляду повідомлень викривачів; розміщення на сайті Головного управління інформації про кількість та результати розгляду повідомлень.

Оскарження рішень, прийнятих за результатами розгляду повідомлень здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

IV. Проведення аналітичної та роз'яснювально- профілактичної роботи щодо розширення практики повідомлень

Працівники Головного управління у разі виявлення корупційного правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення зобов'язані невідкладно письмово повідомити про такий факт безпосереднього керівника та/або Сектор.

Працівники Головного управління повинні усвідомлювати, що за невжиття передбачених законом заходів у разі виявлення корупційного правопорушення передбачена адміністративна відповідальність відповідно до статті 172⁹ Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Особи, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривачі), їх близькі особи перебувають під захистом держави, право на захист у особи виникає у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог Закону іншою особою.

Інформацію про права та гарантії захисту викривачів у зв'язку із повідомленням про вчинення корупційного правопорушення відповідно до Закону наведено у додатку 5 до цих Методичних рекомендацій та розміщено на вебсайті Головного управління.

З метою проведення постійного моніторингу виконання завдань у сфері запобігання корупції, передбачених Законом, Сектор проводить аналіз роботи із повідомленнями про порушення вимог Закону, аналізує матеріали розгляду повідомлень, узагальнює їх результати, з'ясовує причини, що породжують повторні звернення викривачів.

Аналітичні матеріали, що не містять інформації з обмеженим доступом, та загальні результати роботи із повідомленнями розміщуються на вебсайті Головного управління.

В.о. завідувача Сектору
запобігання та виявлення корупції

Ростислав ШАМШУР